

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Llengua catalana i literatura

Sèrie 2

Escolliu UNA de les dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

UN HOME SOL

[...]

Paradoxalment, si estava on estava ara, treballant al diari, vivint a la ciutat, caminant pel centre quan les botigues estaven a punt de tancar, era també per la gent. Per la gent del seu poble.

El transeünt havia esgotat els estudis que el poble li oferia quan va arribar a l'edat de divuit anys, i abans de complir-los, ja havia esgotat la vida, els llocs, les coneixences i sobretot les conversacions, cada vegada més escasses. El que més havia esgotat, però, era la troballa més valuosa de la seva adolescència, allò que va descobrir entre fulls escrits i llibres, no històries, no l'escriptura, sinó la seva intimitat, la possibilitat d'estar totalment sol. Els llibres que llegia i els escrits que redactava de manera inhàbil només eren una excusa per poder estar absolutament sol, esgotada l'època en què se n'anava a passejar entotsolat pels camps i camins i que tants maldecaps donà a casa arran de les tafaneries del poble. El plaer sorgia quan podia trobar un tret que el diferenciés de qualsevol altra persona que hi hagués al poble, i així, saber de l'Ariosto o de Dante —sobretot d'italians, no sabia per què— tenia més de llibre que es posava sota els peus per mirar els altres des d'una mica més amunt, que de llibre que es posava dins del cap per mirar-se el món d'una altra manera, llibres que el feien diferent. Seríem injustos, però, amb el nostre transeünt si diguéssim que totes aquelles lectures no li van fer cap altre servei; si bé el separaven dels altres —per aquella forma adolescent de voler situar-se en el món—, també és cert que d'una altra manera anava configurant un univers propi en el qual els personatges es mostraven més fidels i comprensius que qualsevol persona del poble, i, a més, podia decidir què donava i què no donava a aquells protagonistes amb qui tantes coses compartia. La fuga que li proporcionaven els llibres arribava fins avui, i només es podia comparar amb la fugida que els viatges i les multituds li donaven de tant en tant.

Estratègies de dissolució, llegir i viatjar, que el transeünt practicava constantment. Mai abans les havia pogut fer servir amb tanta impunitat i fermesa. Quan vagarejava, intentava que el seu caminar fos una mena de dilució, de disgregació entre els diversos

trajectes dels vianants, com si una boira baixa pogués fer desaparèixer el seu rastre i confondre'l amb el dels altres, i si a la ciutat pensava això, en els llibres deixava el seu propi rastre, com si es deixés ell mateix, com si es perdés. Mai abans al poble no havia pensat a donar-se ell mateix en forma de conversació o d'amistat, perquè, què podia oferir ell a persones que ja ho sabien tot de la seva vida, què podia donar a familiars que d'ell ho sabien tot o a veïns i persones del poble que eren coneixedores de tot el bé i el mal que havia fet la seva família remuntant-se a tantes generacions com fes falta...

Francesc SERÉS. «Ignorar-se. Un home sol. 1989». A: *De fems i de marbres*. 2003

1. Comprensió

- 1.1. Descriviu, en no més de sis línies, el personatge del text.
[1 punt]
- 1.2. Expliqueu el significat dels substantius següents, subratllats en el text:
troballa tafaneries impunitat dilució
[1 punt]
- 1.3. Contrastant amb un predomini absolut de les formes verbals de tercera persona, en el text hi ha molt poques formes verbals de primera persona. Identifiqueu aquestes darreres i comenteu a quin tipus de narrador correspon el subjecte gramatical d'aquestes formes.
[1 punt]
- 1.4. Reescriuiu en el quadern de respostes el fragment que s'inicia amb «El plaer sorgia [...]» i que finalitza amb «[...] que el feien diferent» (línies 12-16) substituint *sorgia* per *sorgeix* i, tot seguit, totes les formes verbals que calgui per tal d'aconseguir que el text resultant presenti cohesió temporal.
[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolpeu, en unes 200 paraules, UN dels temes següents:

[2 punts]

- a)** La solitud, entre l'opció personal i la marginació social.
- b)** Característiques principals del gènere narratiu. Classificació en subgèneres.

3. Reflexió lingüística sobre el text

3.1. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *La fuga que li proporcionaven els llibres arribava fins avui, i només es podia comparar amb la fugida que els viatges i les multituds li donaven de tant en tant.*

a) Reescriuiu en el quadern de respostes, íntegrament o bé indicant clarament on comencen i on acaben, totes les oracions que figuren en el fragment, i indiqueu a quina classe o categoria sintàctica pertany cadascuna.

[0,5 punts]

b) Indiqueu quin subjecte té cadascuna de les oracions que hàgiu identificat.

[0,5 punts]

3.2. Repreneu el mateix fragment de l'exercici anterior i responeu a les qüestions següents:

[0,5 punts]

a) Quins pronoms personals febles hi ha i quina funció sintàctica fan?

b) Quines preposicions hi ha i quin tipus de complement encapçalen (o de quin tipus de complement formen part)?

3.3. Considereu les oracions següents:

(1) que va descobrir entre fulls escrits i llibres (línies 7-8)

(2) que tants maldecaps donà a casa arran de les tafaneries del poble (línies 11-12)

(3) que el feien diferent (línia 16)

(4) que el transeünt practicava constantment (línia 25)

Seleccioneu l'opció en què s'indiquen correctament les funcions sintàctiques que exerceix, en les oracions respectives, el mot que subratllat:

a) (1): complement directe; (2): subjecte; (3): predicatiu; (4): subjecte.

b) (1): complement directe; (2): complement circumstancial de temps; (3): subjecte; (4): complement directe.

c) (1): subjecte; (2): subjecte; (3): subjecte; (4): complement directe.

d) (1): subjecte; (2): complement circumstancial de temps; (3): predicatiu; (4): subjecte.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,25 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

3.4. Paeu atenció als adjectius següents, subratllats en el text:

escasses valuosa entotsolat diferent adolescent

Anoteu en el quadern de respostes, per a cadascun d'aquests adjectius, un terme que es pugui considerar antònim de l'accepció amb què s'usen en el text.

[1 punt]

3.5. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

paradoxalment   botigues   transeünt   més escasses   personatges

[1 punt]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

ELS CINEMES

LES ESTRENES DE LA SETMANA

EL PAISATGE DESPRÉS DE LA BATALLA

Clint Eastwood presenta la primera part d'un ambiciós i personal díptic sobre un dels episodis més transcendents de la Segona Guerra Mundial, la batalla d'Iwo Jima, en què retrata la tragèdia de la guerra i desmitifica la figura de l'heroi.

Clint Eastwood no té límits, però sí un incessant afany de superació. Amb 76 anys, i després d'haver assolit un dels cims de la seva carrera amb títols com ara *Million dollar baby* i *Mystic River*, s'ha marcat un altre desafiament artístic que arriba amb la seva personal visió sobre un dels episodis més cèlebres i transcendents de la Segona Guerra Mundial, la batalla d'Iwo Jima. Ho fa amb l'habitual rigor, elegància i classicisme, però aquest cop va més enllà ja que vol presentar la mateixa història des de les dues perspectives, l'americana i la japonesa. La primera entrega arriba avui dimecres a les nostres pantalles i es titula *Banderas de nuestros padres*.

La d'Iwo Jima és d'aquelles batalles de la Segona Guerra Mundial que ha quedat immortalitzada gràcies, sobretot, al poder de la imatge: aquella en què uns soldats americans hissen en un pal una bandera dels EUA al recent conquerit mont Suribachi de la sagrada illa japonesa. Tota una foto icònica a través de la qual el mestre Eastwood desplega tot un brillant discurs sobre la tragèdia de la guerra i la desmitificació de la figura de l'heroi.

A més del díptic, la mateixa *Banderas de nuestros padres* mostra les dues cares d'un mateix fet. Per una banda, les circumstàncies que van envoltar la realització de la icònica instantània feta pel fotògraf Joe Rosenthal; per l'altra, revela com es va manipular la fotografia un cop publicada per part dels polítics nord-americans no sols per pujar l'autoestima nacionalista del seu país sinó també per mirar d'aconseguir fons i mantenir més viu que mai l'esforç bèl·lic d'un exèrcit que no passava precisament pel millor moment. Els dos discursos s'entrellacen i es narren prenent com a eix vertebrador el periple que travessen, essencialment, els soldats John Bradley (Ryan Phillippe), Rene Gagnon (Jesse Bradford) i Ira Hayes (Adam Beach), des de la campanya bèl·lica a l'illa passant per la no menys penosa gira propagandística per aconseguir el màxim de bons de guerra dels ciutadans nord-americans. La seva passejada *trionfal* per diferents ciutats i estadis del país és alternada per l'avenç tràgic de les tropes per Iwo Jima.

Dues per una

És precisament aquesta opció, la d'entrellaçar diferents punts de vista i farcir la història de constants salts enrere, escollida per Eastwood i el guionista Paul Haggis (l'autor de *Crash*), la que pot portar algun espectador a patir una certa confusió, ja que l'estructura narrativa potser no és tan depurada com la de la no menys magistral *Els ponts de*

Madison. Això no obstant, no resta gens ni mica la càrrega emocional *in crescendo* d'un film que conté alguns dels moments més fascinants i intensos de la cinematografia d'aquest mestre indiscutible que encara ha de mostrar, diuen, la millor part d'aquest díptic extraordinari que es completarà al febrer amb l'anunciada *Letters from Iwo Jima*.

Jordi CAMPS I LINNELL. *El Punt*, núm. 9393, any XXIX,
(3 gener 2007)

1. Comprensió

- 1.1. Expliqueu raonadament, en no més de sis línies, quina opinió té l'autor sobre Clint Eastwood i el seu film.

[1 punt]

- 1.2. La capçalera del text consta de quatre blocs d'informació. Identifiqueu de quin tipus és cadascun dels blocs i expliqueu quina funció tenen en relació amb el text.

[1 punt]

- 1.3. Dins el text hi ha alguns fragments en lletra cursiva i alguns altres entre parèntesis.

a) Anoteu en el quadern de respostes tots els fragments en cursiva, expliqueu per quins motius són grafiats d'aquesta manera i comenteu quines particularitats lingüístiques presenten.

[0,75 punts]

b) Anoteu en el quadern de respostes tots els fragments entre parèntesis i identifiqueu quin o quins tipus d'informació ofereixen.

[0,25 punts]

- 1.4. Definiu succintament, a la manera d'una entrada de diccionari, els mots següents, subratllats en el text:

artístic -a   *díptic*   *icònic -a*   *bèl·lic -a*

[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolpeu, en unes 200 paraules, UN dels temes següents:

[2 punts]

a) Els gèneres periodístics: classificació i característiques principals.

b) Redacteu una crònica cinematogràfica sobre un film que us hagi impactat o sobre la filmografia en general d'un director que us interessi.

3. Reflexió lingüística sobre el text

- 3.1. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *revela com es va manipular la fotografia un cop publicada per part dels polítics nord-americans no sols per pujar l'autoestima nacionalista del seu país sinó també per mirar d'aconseguir fons i mantenir més viu que mai l'esforç bèl·lic d'un exèrcit que no passava precisament pel millor moment.*

Reprenen en el quadern de respostes totes les oracions subordinades que figuren en el fragment (no és necessari que les transcriviu íntegrament, només cal que mostreu clarament on comencen i on acaben, amb punts suspensius entremig) i indiqueu a quina classe o categoria sintàctica pertanyen, i quina funció sintàctica (o quines funcions sintàctiques, si és el cas) fa cadascuna.

[1,5 punts]

- 3.2. Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *Ho fa amb l'habitual rigor, elegància i classicisme, però aquest cop va més enllà ja que vol presentar la mateixa història.*

De les opcions següents, només UNA és correcta. Indiqueu-la:

- a) *Ho* és un pronom feble que fa la funció de predicatiu del subjecte del verb *fa*.
b) *però* és una conjunció de subordinació que introdueix una subordinada adversativa.
c) *aquest cop* és un sintagma nominal que fa de subjecte del verb *va*.
d) *ja* és un adverbi que forma part d'una locució conjuntiva que introdueix una oració subordinada causal.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,25 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.3. Pareu atenció als mots següents, subratllats en el text:

cims   *tragèdia*   *autoestima*   *confusió*

Per a cadascun d'aquests mots, anoteu en el quadern de respostes un mot o sintagma que es pugui considerar antònim de l'accepció amb la qual és usat en el text.

[1 punt]

- 3.4. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

incessant   afany   desafiament   arriba   més enllà

[1 punt]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés

Proves d'accés a la Universitat. Curs 2006-2007

Llengua catalana i literatura

Sèrie 1

Escolliu UNA de les dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

TERRA BAIXA Acte primer. Escena X

Sebastià, Tomàs i Xeixa

SEBASTIÀ: Au, Xeixa, a casament.

XEIXA: No hi vaig jo, a casament.

SEBASTIÀ: I això?

XEIXA: Perquè no... No hi vaig. I ja està dit!

SEBASTIÀ: Doncs agafa els trastets, i a fora de casa.

XEIXA: Això sí; veieu? I amb molta alegria.

SEBASTIÀ: I de seguida! Alça!

XEIXA (*a part*): Fer lo farcell; i ja voldria ser ben lluny. (*Ficant-se per la porta de l'esquerra.*)

SEBASTIÀ (*cremat, al Tomàs*): Doncs què hi ha?

TOMÀS: Que m'han posat en unes grans confusions i en unes grans angúnies; veus-ho aquí. I jo voldria dir-vos-ho, i no sé com fer-ho, Sebastià!

SEBASTIÀ: Bé, rumieu's-ho, i ja m'ho direu un altre dia.

TOMÀS: Que m'han dit, i perdoneu si peco, que vós havíeu sigut per la Marta... aixís com ho diré, com... com un festejador dolent; i que ara enganyàveu tots dos el pobre Manelic, que és un bon minyó. I com que jo d'aquest casament he vingut a ser com lo pare i lo padrí, us vinc a preguntar, Sebastià, i no us ofengueu, fill, ¿què hi ha de tot aquest bumbum?

SEBASTIÀ: Què voleu que hi hagi? Res, home.

TOMÀS: Eh que no hi ha res, Sebastià? Si jo us ho conec per la cara que ells són uns xerraires. Mireu-se: davant de tothom los hi vull dir qui són ells i qui sou vós. Els dolents! I ara mateix que me n'hi vaig.

(*Ha tornat en Xeixa amb un farcell de roba i una manta. Recull alguna altra cosa de l'escena.*)

TOMÀS (*al Xeixa*): Ho sents, tu, mala llengua?

XEIXA: Jo ja m'he descarregat la consciència. Ara vosaltres.

SEBASTIÀ: Si no en podia ser d'altre que tu! Lo que has de fer és acabar amb aquest farcell, i que mai més te vegi davant.

TOMÀS (*al Xeixa*): Malagraït! Després que et tenen tants anys aquí!...

XEIXA: No m'ho digueu malagraït, Tomàs, que no sabeu amb qui tracteu.

SEBASTIÀ: Au, fora d'aquí! Si no, d'un revés te giro la cara!

XEIXA (*quadrant-s'hi davant*): Pegueu-me! Au!

TOMÀS: I gosaries? Contra el teu amo?

XEIXA: Ja no m'ho és, l'amo; ni mai que m'ho hagués sigut.

SEBASTIÀ: I per què? Lladre!

XEIXA: Lladre a mi! Reïra... (*Deixant el farcell i la manta.*) Teniu, doncs! I ara no me n'aniré sense dir-ho tot al Tomàs, i al davant vostre, per confondre-us! (*En Tomàs el vol fer callar i conté el Sebastià.*) Doncs sí que ho diré, sí; que encara el sou, l'amistançat de la Marta; que hi entreu aquí de nit i d'amagat per la porta del corral, que passeu pel corredor de dalt i per darrere d'aquella cortina, que jo ho he vist, jo!

SEBASTIÀ: Deixeu-me! (*Al Tomàs.*)

XEIXA (*al Tomàs*): I jo us juro que això és cert, i si no, que Déu me condemni. I que ho juri ell si jo dic mentida. Veïam, veïam: no ho jura!

SEBASTIÀ: I què tant de juraments! Anem's-en, Tomàs, i deixem-lo.

XEIXA: Ja el sentiu. Ja en tinc prou jo.

TOMÀS: Verge dels Àngels!

Àngel GUIMERÀ. *Terra baixa* (1897). Edició a cura de Joan Prats Sobreperè, 1999

1. Comprensió

- 1.1. Redacteu un retrat, de no més de sis línies, del personatge d'en Tomàs basant-vos en els indicis que ofereix l'escena x de l'acte primer.

[1 punt]

- 1.2. Tots tres personatges es dirigeixen individualment, en alguna ocasió, a cadascun dels altres dos fent ús d'una determinada forma de tractament. Identifiqueu quina forma de tractament correspon a cadascun dels sis casos d'interlocució possibles, i reproduïu en el quadern de respostes, per a cada cas, un fragment que exemplifiqui clarament la forma de tractament emprada.

[1 punt]

- 1.3. Al personatge d'en Sebastià li escau de donar ordres o permisos als interlocutors fent ús del mode verbal imperatiu (per exemple: *Doncs agafa els trastets; rumieu's-ho*; etc.). Però el personatge d'en Xeixa també sap emprar formes verbals imperatives.

a) Repreneu en el quadern de respostes totes les intervencions d'en Xeixa en què apareixen formes verbals amb valor d'imperatiu.

[0,5 punts]

b) Expliqueu clarament quina actitud encarna en Xeixa en cadascuna de les intervencions que hàgiu identificat en la resposta a la pregunta anterior.

[0,5 punts]

- 1.4. En el text, un personatge s'adreça a un altre, en diverses ocasions, anomenant-lo pel nom propi. Un cop trobats tots els fragments del text en què això s'esdevé, reproduïu-los en el quadern de respostes tot indicant, per a cada fragment, quin acte hi realitza l'emissor o quina actitud hi mostra aquest en relació amb el receptor. (Seleccioneu, per a cada fragment identificat, l'acte o actitud que el caracteritza més aproximadament entre les possibilitats següents: *a)* súplica; *b)* ordre; *c)* queixa; *d)* temor a la reacció de l'interlocutor; *e)* invitació; *f)* titubeig.)

[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolpeu, en unes 200 paraules, UN dels dos temes següents:

[2 punts]

a) Els personatges principals de *Terra baixa*, quins conflictes personals i socials protagonitzen?

b) Característiques principals del gènere teatral.

3. Reflexió lingüística sobre el text

- 3.1. Pareau atenció a la seqüència d'oracions següent, que trobareu subratllada en el text: *I jo us juro que això és cert, i si no, que Déu me condemni. I que ho juri ell si jo dic mentida.*

Anoteu en el quadern de respostes tots els constituents (mots, sintagmes o oracions subordinades) que fan de: *a)* subjecte; *b)* complement directe; *c)* complement indirecte; *d)* atribut.

[1 punt]

- 3.2. Considereu els fragments següents, subratllats en el text:

(1) *I jo voldria dir-vos-ho*

(2) *i no sé com fer-ho*

(3) *Ja no m'ho és, l'amo*

(4) *sense dir-ho tot al Tomàs*

Seleccioneu l'opció en què s'indiquen correctament les funcions sintàctiques que exerceix, en cadascun dels quatre fragments, el pronom feble marcat en negreta:

a) (1): atribut; (2): complement circumstancial modal; (3): atribut; (4): complement circumstancial modal.

b) (1): atribut; (2): complement circumstancial modal; (3): complement directe; (4): complement directe.

c) (1): complement directe; (2): complement directe; (3): atribut; (4): complement directe.

d) (1) complement directe; (2): complement directe; (3): complement directe; (4): complement circumstancial modal.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,25 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.3. El mot *que* forma part de locucions conjuntives, que trobareu subratllades en el text, en els tres fragments següents:

a) *I com que jo d'aquest casament he vingut a ser com lo pare i lo padri*

b) *Després que et tenen tants anys aquí!...*

c) *ni mai que m'ho hagués sigut*

Indiqueu quin tipus d'oració subordinada adverbial introdueix cadascuna d'aquestes locucions conjuntives tenint en compte el context en què apareix cada fragment.

[0,5 punts]

- 3.4. En el text hi apareixen subratllats els mots *farcell*, *bumbum*, *malagraït*, *amistançat*. Trobeu un sinònim que pugui substituir adequadament cadascun d'aquests mots en el context en què apareixen.

[1 punt]

- 3.5. Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

Xeixa   Alça!   veus-ho aquí   fill   podia

[1 punt]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions següents.

CLASSICISME I RENAIXEMENT: UNA IDEA D'ITÀLIA DURANT EL NOUCENTISME Presentació

«Nosaltres, els catalans, que som fills de Roma i que tenim tocant la mar aquell camp de Tarragona i aquell Empordà, quan anem a Itàlia no anem pas a descobrir el món nou, sinó que anem a aclarir, a precisar una mica totes aquelles coses que portem dins i que són ben nostres». D'aquesta manera Josep M. de Sagarra, en un article a *La Publicitat* de 1922, subratllava el fet que els catalans no es miren pas Itàlia amb els mateixos ulls que els escriptors i els viatgers del Nord d'Europa, perquè hi tenen una relació diferent i, per això mateix, no hi poden buscar les mateixes coses que ells. Aquesta consideració parteix de la idea que entre Itàlia i Catalunya sempre hi ha hagut una gran afinitat cultural, reforçada per les relacions i els intercanvis que s'han anat produint al llarg dels segles, de manera que els catalans poden retrobar-hi una part de la seva pròpia història, o bé algunes de les coses que formen part de la seva identitat cultural. Fet i fet, Sagarra ens ve a dir que quan un català es troba davant el món cultural italià, acaba reflexionant sobre ell mateix, sobre la seva identitat cultural. Una mica com si aquest contacte el portés indefugiblement a il·luminar i a aclarir les peces del mosaic del seu propi passat i del seu present.

La història que expliquem en aquest llibre és en el fons el resultat d'aquesta actitud, la qual, quan Sagarra escrivia les seves reflexions, s'havia convertit en un fenomen col·lectiu i havia impulsat un corrent italianista estructurat al voltant d'algunes idees que dibuixaven una imatge molt determinada d'Itàlia, vinculada al seu passat gloriós dels segles XIV-XVI, i en destacaven la capacitat reactiva amb relació a la cultura catalana, la del passat i la del futur més immediat.

A causa de la confluència en una mateixa conjuntura històrica de factors com el nacionalisme cultural, la formació del pensament historiogràfic català i el component classicista de l'estètica noucentista, la literatura i l'art italians, i concretament el seu patrimoni trescentesc i renaixentista, adquireixen un valor ideològic i simbòlic en el panorama català dels anys vint fins al punt que cap de les referències a Itàlia no podrà prescindir-ne i s'hi haurà de remetre, tant per reafirmar-lo com per contrastar-lo.

L'objectiu d'aquest estudi ha estat resseguir totes aquelles manifestacions, escrits, conferències, debats, estudis, literatura creativa o traduccions, que van contribuir a fixar aquesta idea d'Itàlia durant la darrera etapa del Noucentisme i que procedien d'intel·lectuals i artistes molt diferents: des d'un pintor com Josep Aragay, que marca l'inici del nostre itinerari per la força i la passió amb què va contagiar als altres el seu ideal italianista, fins a un escriptor com Carles Riba, preocupat de definir el significat i els valors del Renaixement italià; des d'un historiador com Antoni Rubió i Lluch fins a un ideòleg com Eugeni d'Ors, que havien atorgat un protagonisme nou a l'Humanisme i al Renaixement italià dins la història literària catalana; des d'un publicista i gestor cultural com Joan Estelrich, que va esmerçar esforços per multiplicar els contactes amb els

intel·lectuals italians, fins a un literat i polític com Morera i Galícia, que va formular propostes concretes per impulsar estudis italianistes.

Gabriella GAVAGNIN. *Classicisme i Renaixement: una idea d'Itàlia durant el Noucentisme*. 2005

1. Comprensió

1.1. En aquesta «Presentació» l'autora introdueix el *tema* de què tractarà el llibre, situa aquest tema en un *marc històric* concret i exposa quin ha estat l'*objectiu* de la seva recerca. Resumiu, en no més de sis línies, de quin tema, de quin marc històric i de quin objectiu es tracta.

[1 punt]

1.2. Excepte en la citació inicial, en el text no hi abunden els mots que presenten un morfema de primera persona gramatical.

a) Identifiqueu i anoteu en el quadern de respostes tots els mots que tenen aquesta propietat. Per fer-ho, agrupeu en una columna els que figuren en la citació i en una altra columna els restants.

b) Expliqueu quin abast o referent té l'ús de la dita primera persona en cadascun dels diversos casos considerats.

[1 punt]

1.3. Considereu els termes següents, subratllats en el text:

consideració afinitat confluència conjuntura

Trobeu, per a cadascun d'aquests termes, un sinònim que resulti adequat per a substituir-lo en el context en què apareix.

[1 punt]

1.4. Pareu atenció als fragments següents, subratllats en el text:

a) *els catalans no es miren pas Itàlia amb els mateixos ulls que els escriptors*

b) *Sagarra ens ve a dir que*

c) *La història que expliquem en aquest llibre*

d) *La literatura i l'art italians [...] adquireixen un valor ideològic i simbòlic*

Expliqueu a quin tipus de temporalitat (real, no gramatical) es refereixen cadascuna de les formes verbals de present d'indicatiu en negreta tenint en compte el context discursiu en què apareixen.

[1 punt]

2. Expressió i comentari crític

Desenvolpeu, en unes 200 paraules, UN dels dos temes següents:

[2 punts]

a) Els pròlegs, les introduccions i les presentacions: expliqueu quina funció tenen, quines són les característiques principals i quins tipus de textos encapçalen. (Podeu treure partit, per exemple, de l'experiència personal que heu tingut en redactar el treball de recerca de batxillerat.)

- b)** Una cultura estrangera que m'interessa i em desperta simpatia. (Podeu inspirar-vos en un coneixement directe de persones d'altres països, però també en informacions adquirides a través de lectures, de la televisió, de pel·lícules, etc.)

3. Reflexió lingüística sobre el text

- 3.1.** Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *Nosaltres, els catalans, que som fills de Roma i que tenim tocant la mar aquell camp de Tarragona i aquell Empordà, quan anem a Itàlia no anem pas a descobrir el món nou, sinó que anem a aclarir, a precisar una mica totes aquelles coses que portem dins i que són ben nostres.*

Anoteu en el quadern de respostes, íntegrament o bé indicant clarament, si són llargs, on comencen i on acaben, tots els constituents explícits (mots, sintagmes o oracions subordinades) que, en alguna de les oracions del fragment,

- a)** exerceixen la funció de subjecte;
- b)** exerceixen la funció de complement directe;
- c)** exerceixen la funció d'atribut;
- d)** exerceixen la funció de complement de nom;
- e)** exerceixen la funció de complement de règim verbal;
- f)** exerceixen la funció de determinant nominal.

[1,5 punts]

- 3.2.** Considereu el fragment següent, subratllat en el text: *fins al punt que cap de les referències a Itàlia no podrà prescindir-ne.*

De les opcions següents, només UNA és correcta. Indiqueu-la:

- a)** *que* és un pronom relatiu que té com a antecedent el nom *punt*.
- b)** *a Itàlia* és un sintagma preposicional que fa de complement circumstantial de lloc.
- c)** *podrà* és un verb modal que forma perífrasi amb l'infinitiu *prescindir*.
- d)** *ne* és un pronom feble correlacionat amb l'adverbi de negació *no* i el mot negatiu *cap*.

[0,5 punts. Si la resposta és errònia, es descomptaran 0,25 punts. Si no responeu a la pregunta, no s'aplicarà cap descompte.]

- 3.3.** Repreneu en el quadern de respostes tots els mots del text que porten accent diacrític i expliqueu per quin motiu s'ha convingut d'escriure'ls amb accent gràfic en cada cas.

[1 punt]

- 3.4.** Descriviu o representeu amb símbols fonètics els sons que corresponen a les lletres en negreta:

objectiu   estudi   aquelles   manifestacions   fixar

[1 punt]

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés